

Nedovedu si představit úspěšné podnikání bez zdravého risku

Činorodost Lubomíra Stokláskova míří k budoucnosti

Na rozhovor s Lubomírem Stokláskem jsem se vyloženě těšila. Myslela jsem si, že přijedu do pelhřimovského Agrostroje a uzmu tomuto charizmatickému muži alespoň hodinku času, budu se ptát, a hlavně naslouchat. Naslouchám totiž ráda a příliš sled myšlenek druhých nepřerušuji, beru si ponaučení a nahlížím potají do velkého know-how, které tito lidé sdělují mezi řádky, aniž by vyrazili podstatně.

Opak byl nakonec pravdou. Lubomír Stoklásek mne nikam nepozval a celý rozhovor jsme po chvílích řešili telefonem a mailem, a poslední verzi textu jsem dostala těsně před jeho jednáním v zahraničí a hodinu před odesláním podkladů Prosperity do tiskárny. I o tom je život slavných, pracovitých a poctivých podnikatelů a manažerů, a já jim to nemohu mít za zlé. Komunikovat s nimi je velké dobrodružství, ale stojí za to. Konec konců oceňuji snahu dostat slovo, protože je to vlastnost, která pomalu mizí z obzoru lidských vztahů.

Slovo má Lubomír Stoklásek, předseda představenstva a generální ředitel společnosti Agrostroj Pelhřimov, čerstvý Manažer roku 2011 a člověk takřkajíc na roztrhání:

né podnikání bez zdravého risku, který musí být podložen marketingovou analýzou a dalšími navazujícími informacemi. Většinu toho jsem si zpracovával osobně.

Lubomír Stoklásek, předseda představenstva a generální ředitel společnosti Agrostroj Pelhřimov

Stal jste se Manažerem roku 2011. Změnil se úhel pohledu na některé souvislosti v manažerské práci a podnikání?

V zásadě se můj pohled na manažerskou práci nezměnil. Pouze se mi díky získání titulu Manažer roku otevřely nové možnosti jak cíleně a systémově upozorňovat na zásadní nedostatky ve školství, a především v technickém školství. Podle mého názoru technické školství v ČR zásadním způsobem ovlivňuje fungování průmyslu, který je proexportně zaměřen. Toto je však tématem pro samostatný článek.

Vlastníte a řídíte několik firem, zaměstnáváte hodně lidí. To nedokáže každý. Ne každý má takovou odvahu. Z vašeho vyprávění o životě podnikatele a manažera v jedné osobě při nedávném setkání v Golem Clubu v Praze mám pocit, že jste čas to riskoval. Bylo to tak?

V zásadě si nedovedu představit úspěš-

Priznal jste také, že české ekonomice často schází prostý selský rozum. Co si pod tím ve vašem pojetí můžeme představit?

- Každý podnik si musí stanovit cíle a možnosti, které je schopen dosáhnout. A které cíle si stanovila česká ekonomika?
- ČR neopývá dostatkem nerostných surovin, proto byla ČR i v historii zaměřena především na strojírenství, textilní průmysl a zemědělství.
- Z tohoto důvodu si pod selským rozumem představuji vytvoření podnikatelského záměru, studie proveditelnosti a stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů.
- Mám obavy, že vlády ČR se rozvojem strategických cílů po revoluci téměř nezabývaly a neřešily je, a tudíž situace ve školství je veřejně známá. Pokud jsem si provedl analýzu z dostupných informací, tak technicky zaměřených škol z celkového počtu je cca 25 %. To znamená, že ne-

dochází k náhradě lidí důchodového věku.

- V našem regionu jsme se v roce 2000 zaměřili na řešení této situace a můžeme konstatovat, že máme nejnižší nezaměstnanost v ČR mladých lidí do 25 let.
- Po 12 letech této systémové práce jsme docílili, že máme 44 % všech zaměstnanců s technickou maturitou. Nezaměstnanost v regionu je 4,8 %, z toho u mužů je do 2 %.
- ČR je proexportní zemí s velkým podílem zahraničních akvizic majících podíl cca 38 % na HDP. Tyto firmy budou dále pokračovat ve svých aktivitách, pokud bude zajištěn dostatečný počet technicky vzdělaných lidí pro jednotlivá strojírenská odvětví. Pokud se tak nestane, tak dle mých analýz v následujících 10–12 letech vzroste nezaměstnanost v ČR o 3–5 %.

Pragmaticky cítíte nedostatky školství a dokážete předvídat smutné následky, pokud se naše školy budou ubírat cestou, jakou zatím kráčí. Nesmířil jste se s myšlenkou, že by měla vaše firma na takový stav doplatit. Proto jste inicioval řadu aktivit, aby Agrostroj Pelhřimov generačně dokázal obměňovat potřebné profese a přidával ty, které nejvíce chybí. V čem je podstata?

Jde o systematickou práci se školami. Spolupráce je rozdělena na všechny stupně škol. V oblasti základního školství se každý rok konají „Projektové dny“ ve spolupráci se SPŠ a SOU Pelhřimov, kde jsou zvány děti ZŠ z okolí (16 škol – cca 850) na ukázkou moderního provozu. Smyslem je přiblížit dětem skutečnou podobu strojírenské firmy, systém výroby a sociální zázemí prosperu-

jící firmy. Děti mohou přijít i s rodiči, a to skupinově nebo individuálně.

Střední školy – spolupráce se SPŠ a SOU Pelhřimov, SOU Dačice, COP Sezimovo Ústí. Pro studenty jsou konány odborné praxe, pro učitele odborných předmětů jsou organizovány odborné semináře k předem domluvenému tématu. Cílem je přiblížit pe-

Je zcela jasné, že v rámci konkurenčního prostředí jsou technologie a vstupní materiály pro převážnou většinu firem stejné. Z tohoto důvodu se nabízí jasný závěr: uplatnit českou technickou zdatnost, flexibilitu a využít geografickou polohu naší země z pohledu logistiky.

dagogům nové trendy v technologii dělení materiálu, ohraňování, svařování, obrábění a lakování. To vše s vazbou na potřeby zajištění kvality produkce, odpovědnost za vykonanou práci. Řeší se i mezery ve výuce v oblasti technického kreslení, ISO, informačních systémů a normování práce.

Vysoké školy – stipendia, kombinované studium pro zaměstnance při poskytnutí výhod.

Kvalifikační úroveň zaměstnanců zvyšujeme v oblasti svařování ve své svářečské škole, kde každý nový zaměstnanec musí složit odborné zkoušky s tím, že každý rok tyto znalosti musí obhajovat, aby mohl profesí svářeč nebo operátor svařování ve firmě vykonávat.

pokračování na str. 11

Krise zvýšila důraz na kvalitu

Slovo kvalita se dnes skloňuje ve všech pádech. Je žádoucí, nutná, nepostradatelná, ale také se vytrácí z našeho života, z ekonomiky a firemního prostředí, z výrobků a služeb. Rozhodně však není prázdnou frází, za ní lze schovat pohodlnost, neschopnost, českou vychytralost a lajdáctví... Kvalita je natolik významná, že se stala i programem vlády. Hovořili jsme o tom s předsedou Rady kvality ČR JUDr. Ing. Robertem Szurmanem.

Jak byste stručně charakterizoval Radu kvality?

Rada kvality ČR je pro oblast rozvoje kvality v ČR poradním a koordinačním orgánem vlády na základě usnesení vlády č. 458/2000. Zodpovědnost za další rozvoj kvality v ČR v současných složitých ekonomických podmínkách vedla Radu ke zpracování návrhu Strategie Národní politiky kvality na období 2011–2015. Záměry obsažené v této Strategii představují pro další rozvoj kvality v ČR z pohledu Rady přehled nejdůležitějších aktivit, kterými by se měly resorty, samospráva, podnikatelská a jiná uskupení, školy, poradenské a vzdělávací organizace i neziskový sektor ve své každodenní práci ve vztahu ke kvalitě prioritně zabývat.

Rada kvality ČR má při realizaci Strategie Národní politiky kvality velmi široký odborný záběr. Jak dokážete obsáhnout všechny oblasti a získat zpětnou vazbu?

Abyste sama mohla tuto činnost kvalitně vykonávat, opírá se přitom o činnost odborných sekcí, v jejichž čele stojí vysoce kvalifikovaní členové Rady. Smyslem tohoto opatření je vytvořit prostřednictvím expertů zpětnou vazbu, která by zajistila činnost Rady těsnější sepeť s aktuálními problémy kvality v životě společnosti. Sekce, mezi jejichž členy jsou specialisté z podnikatelského i veřejného sektoru, si stanovily prioritní problémy ve své odborné oblasti a pracují na návrzích jejich řešení. Namátkou bych např. uvedl angažování našich odborných sekcí v oblasti systémů a metod ověřování kvality vysokých škol, ve strategii celoživotního vzdělávání v ČR, v růstu kvality a efektivnosti veřejné správy, v záměrech pro zvýšení důvěryhodnosti a přidané hodnoty v procesu certifikace organizací, v implementaci schémat kvality potravin EU v podmínkách ČR, při tvorbě Národního programu posuzování shody systému managementu společenské zodpovědnosti organizací atd. Spolupráce s Radou má však v některých případech nejen podobu účasti expertů spolupracujících organizací v odborných sekcích. Letos byla např. podepsána dohoda o vzájemné spolupráci Rady kvality ČR s Konfederací občanských sdružení znalců a odhadců, orientovaná na aplikaci záměrů Národní politiky kvality ČR v oblasti činnosti znalců a odhadců.

V době hospodářské recese řeší mnoho firem existenční problém, jak vůbec přežít. Není kvalita za takové situace přeci jen druhořadým úkolem?

Úsilí Rady o podporu komplexního rozvoje kvality v ČR na základě zmíněné Strategie neztratilo v době ekonomických problémů Evropy i USA svou naléhavost, ba právě naopak. Utvrdila nás v tom i analýza „Rámec strategie konkurenceschopnosti ČR“, zpracovaná Národní ekonomickou radou vlády a představená nedávno veřejnosti. Její závěry v řadě míst upozorňují na nedostatky, na jejichž řešení se soustřeďuje i naše Strategie Národní politiky kvality ČR.

Například mezi faktory, které ohrožují konkurenceschopnost ČR, se v řadě částí zprávy NERVU objevují problémy nízké kvality – jedním z nich je například nekvalitní, neefektivní práce veřejného sektoru, včetně státní správy. Analýza si neidealizuje

ani činnost podnikatelského sektoru a konstatuje, že i v řadě odvětví, která z technického hlediska mají dobrou pozici na globálních trzích, přicházejí čeští podnikatelé o velkou část přidané hodnoty vlivem nedostatků v manažerském řízení, zejména v řízení kvality, inovaci a marketingu.

Bez odpovídající kvality veškeré činnosti firmy, jejich výrobků či služeb, celé ekonomiky se tedy o konkurenceschopnosti a úspěchu na trhu vůbec hovořit nedá...

Samozřejmě! Jestliže cesta překonání hospodářské stagnace a rozpočtových problémů v podmínkách ČR vede zejména přes nastartování dynamičtějšího ekonomického rozvoje prostřednictvím vyšší mezinárodní konkurenceschopnosti české ekonomiky, pak – velmi zhruba řečeno – úspěšné splnění tohoto úkolu závisí především na dosažení vysoké úrovně produktivity práce, vysoké kvality produktů a na přiměřených nákladech. Rada je dlouhodobě přesvědčena, že nejvíce podceňovaným (a tedy i nejslabším) faktorem českého podnikání je nedostatek systematické péče o rozvoj kvality, nahrazované ještě často spoléháním na „zlaté české ručičky“ a na intuitivní rozhodování. Chci bych se proto zaměřit především na aspekty činnosti Rady, kterými směřujeme ke změně tohoto stavu.

Předloni jste vyhlásili Chartu kvality. S jakým cílem?

Vyhlášení CHARTY KVALITY ČR bylo konkrétním krokem ke zdůraznění významu kvality pro rozvoj celé naší společnosti v roce 2010. Chartu podepsali předseda vlády, ministři, zástupci podnikatelů, veřejného sektoru, odborů i nevládních organizací.

Signatáři se zavázali zejména:

- všeobecně podporovat přístup ke kvalitě v soukromém i veřejném sektoru
- rozvíjet výchovu ke kvalitě na všech úrovních vzdělávání a podporovat výchovu k etice a morálce v rodině i společnosti
- aktivně rozšiřovat zkušenosti nejlepší praxe v kvalitě a inovacích
- podporovat a šířit dobré jméno „České kvality“ ve světě
- angažovat se pro dosahování vysoké kvality ve všem, co člověk dělá a vytváří

Chartu podepsalo do dnešního dne více než 50 organizací, jejich seznam je na stránkách www.npk.cz, svým podpisem se mohou připojit i další organizace. S potěšením mohu prohlásit, že 13. června 2012 se připojil svým podpisem ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba.

A jak do systému zapadá Národní cena kvality a čím je přitažlivá také pro malé a střední podniky?

Rada realizuje od roku 2000 program Národní ceny kvality založený na využití úspěšného evropského „Modelu excelence“ EFQM. Důležitým krokem Rady ke zvýšení zájmu českých organizací (platí pro podnikatelský i veřejný sektor) o mo-

ti s nejlepší praxí v oblasti kvality a inovací a rozvíjet výchovu ke kvalitě na všech úrovních vzdělávání.

„Dosahování vysoké kvality našich výrobků a služeb je pro Českou republiku jedinou šancí, jak uspět v mezinárodní konkurenci,“ řekl Martin Kuba, ministr průmyslu a obchodu. „V pra-

JUDr. Ing. Robert Szurman, předseda Rady kvality ČR

del EFQM bylo provedení změn v Národní ceně kvality ČR, reagujících na připomínky k jisté náročnosti dosavadní soutěže zejména pro malé organizace a na administrativní požadavky na soutěžení vyšší efektivnosti a snižování nákladů. Současně se snažíme zvýšit atraktivitu soutěže mediálně jasnějším vyjádřením ocenění v jednotlivých kategoriích Národní ceny kvality, a to názvy: PERSPEKTIVNÍ ORGANIZACE, ÚSPĚŠNÁ ORGANIZACE a EXCELENTNÍ ORGANIZACE, neboť – jak se v minulosti ukázalo, široké veřejnosti samotný termín „vítěz Národní ceny kvality ČR“ mnoho neříká. Jsme rádi, že se aktivní kroky Rady potkaly s žádoucím ohlasem, takže zatímco např. mezi lety 2006 až 2010 finální počet soutěžících rostl jen pomalu a dosáhl v každém roce nejvyššího čísla 12, tak v loňském roce bylo přihlášeno v soutěži o Národní cenu kvality ČR v programech Excellence, Start, Start plus 24 organizací z veřejného i podnikatelského sektoru.

Nezapomněli jste ani na obyčejné lidi. Čím propíná spotřebitelům program Česká kvalita?

V českém obchodu a službách jsou s kvalitou značné problémy. Marketing firem této oblasti je převážně zaměřen na tzv. „nejnižší ceny“, dosahované často prostřednictvím mizerné kvality, někdy i podvodem. Jak ukázaly kontroly České obchodní inspekce – v některých případech už nemůžete věřit ani složení výrobku na vině, ani pochybným označením kvality, za kterými nestojí kontrola kvality prostřednictvím expertů třetí nezávislé strany.

Program Česká kvalita vznikl právě proto, aby odlišil seriózní a důvěryhodné značky kvality, které budou dobrým vodítkem pro spotřebitele při nákupu. Program Česká kvalita je garantován usnesením vlády. Hlavním smyslem tohoto programu je oddělit zmo od plev a poukázat na poctivé znač-

ky, které jsou udělovány jen po přísném a nezávislém ověřování kvality třetí stranou a podléhají pravidelné kontrole.

Každá značka v programu (k dnešnímu dni jich je celkem 20) má přesně stanovená kritéria pro posuzování kvality podle konkrétního typu výrobků či služeb a musí splňovat 4 základní podmínky:

- Výrobek musí mít v porovnání s obdobnými výrobky na trhu nadstandardní kvalitu.
- Kvalitu musí ověřit nezávislá akreditovaná zkušebna. Hovoříme tedy o ověřování třetí nezávislou stranou.
- Dodržování kvality musí být průběžně kontrolováno, kontroluje se zejména stabilita vlastností výrobku.
- Musí být kontrolována spokojenost zákazníků. Zákaznická hodnocení se provádějí formou dotazníkových šetření, kde jsou formou otázek zjišťovány názory velkoobchodníků, maloobchodní sítě i koncových spotřebitelů.

S kvalitou jste spojili i společenskou odpovědnost firem. Proč?

Za relativně nové aktivity Rady kvality nutno považovat vyhlášení Národní ceny ČR za společenskou odpovědnost a Ceny hejtmana za společenskou odpovědnost. O významu společenské odpovědnosti organizací svědčí i v loňském říjnu přijatý dokument „Obnovená strategie společenské odpovědnosti“, která navazuje na „Zelenou knihu“ EU z roku 2001. Tento dokument klade důraz především na „Odpovědnost podniků za jejich dopady na společnost“. Specifickou kapitolou je „Úloha orgánů veřejné správy“, od kterých je požadováno hrát podpůrnou roli při integraci všech aktivit vedoucích k podpoře transparentnosti, vytvoření trhu pobídek k odpovědnému podnikatelskému chování. Orgány veřejné správy by měly zvolit vlastní přístup k CSR hodnocením vlastní politiky v oblasti sociální odpovědnosti, environmentální politiky a výkonu.

Cena hejtmana za CSR je bohužel vyhlašována pouze v Moravskoslezském kraji, ostatní hejtmani, byť byli osloveni, neprojevovali o tuto aktivitu zájem. Cílem Ceny je rozšířit informace o CSR nejširší podnikatelské i nepodnikatelské veřejnosti, především v menších firmách a organizacích.

rozhovor připravil Pavel Kačer

Ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba podepsal Chartu kvality

Při příležitosti červnového zasedání Rady kvality podepsal ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba Chartu kvality. Svým podpisem se tak přihlásil k cílům Národní politiky kvality – podporovat růst kvality výrobků a služeb, prezentovat a šířit dobré jméno české kvality ve světě, rozšiřovat zkušenos-

xi to znamená, že musíme podporovat programy na zlepšování kvality a zavádění inovací a rozšiřovat povědomí o těchto programech mezi českými podnikateli a manažery.“

Ministerstvo průmyslu a obchodu je již 12 let garantem Národní politiky kvality, která zabezpečuje pro české firmy a instituce nej-

novější informace o světových trendech v oblasti kvality a inovací, podporuje vzdělávání v této oblasti, realizuje programy na podporu prodeje kvalitních výrobků a služeb a organizuje Národní ceny kvality a Národní ceny za společenskou odpovědnost organizací.

pokračování na str. 8 ►

O úspěchu rozhodnou talenty

Světový leader ve vytváření a poskytování inovativních řešení a služeb na trhu práce Manpower upozornil na začátek nové éry – věk lidstva. Po předchozích érách, které byly pojmenovávány po materiálech, známých jako doba kamenná, bronzová a železná, se pojmenování řídilo oblastmi vývoje. Hovořili jsme o průmyslovém, kosmickém a informačním věku. A nyní vstupujeme do dalšího historického období, jehož ústředním bodem se stává člověk. Jaké důsledky lze očekávat v ekonomice, zaměstnavatelských vztazích i celé společnosti, o tom jsme hovořili s generální ředitelkou Manpower ČR a SR Jaroslavou Rezlerovou.

Jaroslava Rezlerová, generální ředitelka společnosti Manpower ČR a SR

Zaměstnavatelé si stěžují, že ani v době vysoké nezaměstnanosti nemohou obsadit potřebné pracovní pozice. Proč je tak obtížné sehnat vhodné zaměstnance?

Lidí s požadovaným profilem je stále méně a situace se bude pro zaměstnavatele velmi rychle zhoršovat. Svět se nachází na prahu nové doby, v níž nebude rozhodující přístup ke kapitálu a k technologiím, ale schopnost zaměstnavatele přilákat, rozvíjet a udržet lidi se správnými schopnostmi a dovednostmi („talenty“). Proto hovoříme také o přechodu od kapitalismu k „talentismu“.

Podle celosvětového průzkumu společnosti Manpower, který se provádí každý rok, uvádělo i v posledních 2 letech 34 % firem, že má potíže s obsazením klíčových pracovních pozic. Před krizí to bylo dokonce 40 %. Požadavky firem se v důsledku technologického pokroku a globalizace velmi rychle mění. Naopak stárnutí po-

pulace, neadekvátní kvalifikační struktura a změna životních postojů a motivací lidí vede k tomu, že potřebných „talentů“ je k dispozici stále méně. A to navíc v situaci, kdy je technických odborníků již tak málo. Zaměstnavatelé se budou muset těmto trendům přizpůsobit a vynaložit mnoho úsilí i ve změně organizace práce, tréninku a motivace lidí.

Kdo je na pracovním trhu nejžádanější? Platí, že se nedostává především vysoce kvalifikovaných a úzce specializovaných odborníků?

Globální krize, enormní tlak na snižování marží a růst efektivity donutily zaměstnavatele, aby produkovali více

stejným objemem lidských zdrojů. To klade nové požadavky na všechny profese, bez ohledu na kvalifikaci. Celosvětově jsou na prvních příčkách nedostatkových profesí řemeslníci. Nodostatek lidí s technickým vzděláním od učňovského po vysokoškolské již mnoho let roste. Chybí především IT specialisté a strojní inženýři. Na významu ve firmách vzrostla pozice obchodního zástupce. S nedostatkem lidí se stále více potýká i zdravotnictví a školství. Paradoxní je, že zaměstnavatelé nemohou najít správné lidi ani na nekvalifikovaná místa. Stále důležitější jsou totiž postoje lidí a jejich vnitřní motivace.

Jak pomáhají stát a evropské programy zvyšovat zaměstnanost, co funguje a co je třeba zlepšit?

Podle mého názoru by měl stát pouze vytvářet podmínky pro to, aby firmy mohly snadněji zaměstnávat lidi, daňově podporovat alternativní

formy pracovních úvazků a vzdělávání a rozvoj zaměstnanců uvnitř firem. V minulosti jsme viděli mnoho případů, kdy evropské a státní programy nakládaly s prostředky velmi neefektivně, kdy se větší část financí ztratila v administrativě projektů, a reálný efekt neodpovídal nákladům.

V čem vidíte největší přínos personálních agentur, jejich předností a limity?

Spojení správných lidí s pracovní nabídkou je velmi těžko realizovatelné pouze pomocí online náborových nástrojů, které jsou v posledních letech na vzestupu. Společnosti nepotřebují tisíc životopisů, ale jednoho člověka, který perfektně zapadne. Agentura je na rozdíl od úřadu práce motivovaná najít nejlepšího uchazeče, který vydrží u zaměstnavatele dlouho. Mnoho firem také není zařazeno na to, aby mohlo vyčlenit a vytrénovat specialisty na výběr a testování uchazečů o práci. Proto tuto úlohu raději svěří externistům.

Vzhledem k situaci na trhu práce nemůže agentura slibovat, že najde práci pro každého. Proto musí lidé, kteří práci hledají, vyzkoušet i všechny ostatní možnosti, jako internetové portály nebo přímé oslovení vybraných zaměstnavatelů. Podle statistik se většina pracovních pozic obsadí prostřednictvím známých.

Hovoříte o přechodu od kapitalismu k talentismu. Jakou známkou byste ohodnotili ČR na cestě k využívání a rozvoji talentů a kam směřuje další vývoj poptávky na pracovním trhu?

Situace se v posledních pár letech začala vel-

mi zlepšovat, ale stále by to byla tak trojka. Podle našich průzkumů investuje stále více firem do rozvoje lidí. Letos to už bylo dokonce 29 % firem, což je o 4 procentní body více, než je celosvětový průměr. Stále jsme ale velmi konzervativní ve způsobu zaměstnávání lidí. Velmi málo se využívají alternativní formy pracovních úvazků, které by umožnily lidem na rodičovské dovolené, tělesně postiženým nebo důchodcům zapojit se do trhu práce. Mnoho firem nemůže dlouhodobě obsadit specializované pracovní místo, ale již se nezabývá tím, jestli má správně nastavené požadavky na uchazeče nebo správně nadefinovanou pracovní roli.

Trh práce se mění mnohem rychleji než kdy před tím. Je potřeba si uvědomit, že není možný návrat k „normálu“, který zde byl před rokem 2009. Společnosti a jednotlivci budou úspěšní podle toho, jak se budou schopni vyrovnat s touto změnou. Kvalifikovaní zaměstnanci budou diktovat podmínky zaměstnavatelům, jak, kde a kdy budou pracovat. Talento- vaní lidé budou přirozeně přitahováni odvětvími, která nabídnou nejlepší možnosti rozvoje kariéry, budou se chovat podle zásad sociální odpovědnosti a podporovat komunity, ve kterých působí. Společnosti budou muset být více aktivní v hledání, získání a rozvoji svých zaměstnanců, přehodnotit pracovní postupy a strukturu pracovních sil, a zajistit, aby měly to nejlepší prostředí pro podnětění kreativity, inovace, empatie a intelektuální zvědavosti, která je v každém lidském jednotlivci.

za rozhovor poděkoval Pavel Kačer ⇨

20 základních změn vedoucích k věku lidstva (Human Age)

VČERA	ZÍTRA
Průmyslový/informační věk	Lidský věk (Human Age)
Kapitalismus	Talentismus
Klíčový je přístup ke kapitálu	Klíčový je přístup k talentům
Motorem vlastníci a společnosti	Motorem kvalifikovaní pracovníci
Pracovníci oslovují společnosti	Společnosti oslovují pracovníky
Společnosti diktují podmínky	Zaměstnanci diktují podmínky
Pracovníci žijí blízko nebo v místě práce	Pracovníci žijí kdekoli
Nadbytek talentů	Nedostatek talentů
Nezaměstnanost z přebytku nabídky	Nezaměstnanost ze specifických potřeb
Technologie zotročuje	Technologie osvobozuje
Uzavřené hranice	Otevřené hranice
Stěhování zřídka	Stěhování běžné
Zaměstnání na celý život	Vystřídá 10-14 zaměstnání do věku 38 let
Uzavřenost, neprůhlednost korporací	Transparentnost, otevřenost, lidský přístup
Země OECD rostou a jsou dominantní	Země mimo OECD rostou a stávají se dominantními – BRIC-MIST, hlavně Čína, Indie, Afrika
Pracovat pro organizaci	Pracovat s organizací
Být nevděčný a lakomý	Výhled ven, ne dovnitř
Na velikosti záleží	Na flexibilitě záleží
Zaměstnat sílu	Využívat nadšení
Rozkaz a řízení	Flexibilní přístup

Jak a proč se česká firma dostala do Singapuru

Membránová destilace, vývoj nanovlákných membrán pro úpravu vody a vývoj inteligentních obalů vyrobených z biopolymerů. Na tom bude spolupracovat společnost NFG services (Nafigate) s partnery, které získala během pobytu v singapurském CzechAcceleratoru. Do Singapuru odcestovala v rámci II. výzvy projektu CzechAccelerator 2011–2014 agentury CzechInvest v březnu letošního roku a stala se tak vůbec prvním účastníkem, který dostal možnost tří měsíce rozvíjet aktivity v jihovýchodní Asii.

„Najít partnery a spolupracovat s nimi na projektech, které mají komerční potenciál. To je přesně jeden z cílů projektu CzechAccelerator 2011–2014. Jsem velmi rád, že se ho podařilo vůbec první společnosti, kterou

jsme do Singapuru vyslali, naplnit, a věřím, že ji bude následovat řada dalších inovativních českých firem,“ řekl ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba.

„Singapur je brána do jihovýchodní Asie, pro české technologické firmy proto představuje široké pole působnosti. Tím jsme se také řídili, když jsme se rozhodovali, kam CzechAccelerator rozšířit. A první firma to skutečně patřičně využila,“ doplnil náměstek pro oblast fondů EU, výzkumu a vývoje ministerstva průmyslu a obchodu Martin Frélich.

Dříve uvedený projekt membránové destilace je postavený na nanovlákně membráně, která umí výrazně zlevnit náklady na přípravu pitné vody. Výstupem spolupráce bude prototypová filtrační jednotka připra-

vená k uvedení na trh. Společnost se zároveň bude podílet na vývoji nanovlákných membrán pro úpravu vody, a to se singapurským partnerem, který má dominantní postavení na čínském trhu.

„V Singapuru se nám díky CzechAcceleratoru podařilo uzavřít partnerství, která posunula naši společnost vpřed a usnadnila nám vstup na asijské trhy, kde mají nanovlákná a nanotechnologie veliký potenciál,“ řekl předseda představenstva společnosti Nafigate a NFG services Ladislav Mareš a dodal: „V současné době sice nemůžeme – z důvodu konkurence v dané oblasti – zveřejnit jména partnerů, mohu ale potvrdit, že jsme spojili síly se špičkovými odborníky, a vytvořili si tak zázemí pro další rozvoj.“

Třetím výstupem působení Nafigatu v Sin-

gapuru je spolupráce na vývoji inteligentních obalů vyrobených z biopolymerů /smart packaging/ se Singapurskou národní univerzitou (NUS). Biopolymery mají původ v České republice, konkrétně v Centru materiálového výzkumu při Fakultě chemické VUT v Brně. Mohou se zpracovat do formy nanovláken, což otevírá široké spektrum aplikací nejen v medicíně, ale také zemědělství nebo právě v obalovém průmyslu.

Provoz CzechAcceleratoru v Singapuru agentura CzechInvest slavnostně zahájila letos 22. března. Druhým účastníkem, který si zvolil Singapur jako destinaci pro svůj rozvoj, byla v rámci II. výzvy společnost System4u. Ta se specializuje na mobilní řešení pro firemní zákazníky.

(tz)

Už v roce 2030 bude chybět celosvětově 200 až 300 milionů kvalifikovaných pracovníků

Osm z deseti zaměstnanců dnes pracuje v rozvíjejících se a rozvojových zemích a toto číslo stoupá. Způsobují to demografické změny v západní Evropě, která bude v budoucnu čelit nedostatku specialistů. Experti předpovídají, že v roce 2030 bude na evropském trhu chybět kolem 50 milionů vyškolených pracovníků.

Proto jsou již nyní společnosti postaveny před těžkou otázkou: jak nejlépe využít obrovský lidský potenciál rozvíjejících se a rozvojových zemí. Úroveň vzdělání v těchto zemích prudce roste, ale toto vzdělání je v mnoha případech nedostatečné. Problémem je především nízká úroveň znalosti angličtiny. V nové publikaci „HR goes global“ ze série „8 Billion Business Opportunities“ analyzují experti Roland Berger výzvy a příležitosti, které tato demografická změna přináší do korporátních personálních politik.

„Pesimismus ve většině zemí OECD je krátkozraký. Současná globální nerovnováha a nejistota neumožňuje vidět dlouhodobý potenciál růstu globální ekonomiky, která zintenzivní boj o talentované zaměstnance. I přes krátkodobé zpomalení naší lokální ekonomiky se mnoho firem v České republice již dnes setkává s bojem o talent,“ řekl Constantin Kinský, ředitel pražské pobočky Roland Berger Strategy Consultants. „Společnosti musejí této nové demografické rovnováze přizpůsobit své personální strategie, pokud nechtějí minout významné příležitosti, které nabízí globalizace.“

„Dnes na světě pracuje asi 3 miliardy lidí – 80 % z nich v rozvíjejících se zemích. Rostou nejen populace těchto zemí, ale i jejich ekonomiky. Zatímco experti Roland Berger předpokládají letos v Evropě maximálně 1% růst HDP, růst v zemích skupiny „Focus 20“ očekávají mezi 4 a 8 procenty. Do skupiny Focus 20 patří: Argentina, Brazílie, Čína, Kolumbie, Egypt, Indie, Indonésie, Írán, Irák, Malajsie, Mexiko, Nigérie, Pákistán, Peru, Rusko, Saudská Arábie, Jižní Afrika, Thajsko, Turecko a Vietnam.“

Do roku 2030 budou tyto země odpovědné za 70 % globálního růstu HDP, což znamená i obrovský růst jejich trhu práce: již v roce 2010 byla třetina nových pracovních míst celého světa vytvořena v Indii a Číně. „Zároveň zažíváme na západních trzích rostoucí nedostatek specialistů, což je velká hrozba pro růst mnoha firem,“ vysvětlil C. Kinský. „Válka o talenty se vyostřuje, protože firmy potřebují dobře vyškolené zaměstnance, pokud chtějí pokračovat v růstu.“

Experti Roland Berger předpokládají, že ko-

lem roku 2030 bude kvůli demografickým změnám chybět celosvětově 200 až 300 milionů specialistů. Stárnoucí populace znamená, že západoevropské země jako například Německo budou potřebovat více než 4 miliony vyškolených pracovníků a v Číně jich bude chybět dokonce 20 milionů. „V důsledku demografického vývoje v západní Evropě a obrovského růstového potenciálu zemí skupiny Focus 20 budou společnosti muset přehodnotit své globální personální strategie,“ uvedl C. Kinský. „Rozvíjející se země totiž nabízejí západním firmám výjimečné příležitosti v oblasti lidských zdrojů.“

Tváří v tvář globální konkurenci se rozmanitost v rámci firmy stává stále důležitější, protože tým složený z vyrovnané kombinace mužů a žen, mladých a zkušených pracovníků a lidí různých národností a kultur přináší firmě výrazné výhody. Umožňují společnosti přijímat globální rozhodnutí mnohem rychleji, snadněji vstupovat na nové trhy a zvyšují produktivitu a kreativitu všech zaměstnanců. Zvyšuje se také jejich motivace a věrnost firmě, což snižuje fluktuaci a destruktivní ztráty mozků.

Společnosti už dávno přišly na to, že se jim rozmanitost a začleňování vyplatí. Zhruba třetina firem obchodovaných na DAX má nyní čle-

ny správních rad, kteří nejsou Němci. Celosvětově je 15 % firem vedeno cizinci. Je také velice důležité zapojovat ženy. Vzdělané ženy z rozvíjejících se zemí představují obrovský potenciál. V UAE představují ženy 65 % všech absolventů univerzit, v Brazílii 60 % a v Číně 47 %. V Rusku nyní studuje 86 procent žen ve věku 18 až 23 let. Společnosti, které dokáží využít obrovský potenciál žen s vynikajícím vzděláním získají výraznou výhodu na mezinárodních trzích,“ řekl C. Kinský.

Pokud si však společnosti chtějí udržet výhody získané kvalitními zaměstnanci dlouhodobě, musejí talenty nejen získávat, ale také si je udržet. Atraktivní mzdy ale nejsou jediným způsobem, jak toho dosáhnout. „Dobře navržený talent-management pomáhá firmám udržet zaměstnance vysoce motivované a snižuje jejich fluktuaci,“ vysvětlil C. Kinský.

Talent management zahrnuje vzdělávací programy navržené podle potřeb zaměstnanců, pravidelné hodnotící pohovory a jasné kariérní příležitosti pro mezinárodní zaměstnance. „Top management musí pochopit důležitost personální politiky, protože ta může být rozhodujícím faktorem úspěchu či neúspěchu firmy,“ shrnul C. Kinský. (tz)

Česká bankovní asociace: Oživení ekonomiky se odkládá a bude pozvolnější

Hlavním důvodem předpokládaného ekonomického poklesu (-0,6 %) je především propad spotřeby domácností v důsledku růstu inflace, poklesu reálných příjmů obyvatel a poměrně vysoké nezaměstnanosti. Uvedli to analytici sedmi tuzemských bank v aktualizované ekonomické prognóze České bankovní asociace (ČBA) na červencovém setkání s médií. „Klíčovou roli ve vývoji ekonomiky sehrává slabší domácí poptávka, kterou momentálně nedokáže kompenzovat ani pozitivní příspěvek exportu. Svou roli zřejmě se-

hrává i obecně negativní nálada ve společnosti,“ uvedl Petr Dufek, jeden z autorů prognózy.

Mírný pokles (-0,5 %) se očekává také u investic, byť u podnikových investic existují náznaky příznivého vývoje. Jediným faktorem, který tlumí ekonomický pokles, zůstává vývoz, ale i zde počítáme s mírným oslabením vlivem celkové ekonomické situace v zemích hlavních obchodních partnerů. Pro eurozónu je totiž predikován pokles reálného HDP o 0,5 %. Bankovní úvěry udělá dle prognózy letos pozitivní dynamiku

(+3,3 %), stejný průběh se očekává i v roce 2013 (+3,4 %).

„Prognóza ČBA je postavena na předpokladu, že nedojde k eskalaci problémů v eurozóně, respektive v EU. Opačný scénář by přinesl obtížně kvantifikovatelné a potenciálně i krátkodobě zcela zásadní negativní důsledky pro českou ekonomiku,“ upozornil Pavel Sobišek, člen Vědeckého grémia ČBA.

Pro rok 2013 snížila ČBA oproti předchozím předpokladům svůj odhad růstu ekonomiky na

1 %. Beze změn zůstává prognóza růstu investic (+2,0 %) i veřejné spotřeby (0,0 %). Důvodem pozvolnějšího ožívání je především pomalejší růst spotřeby domácností a slabší poptávka po českých vývozech - odhad růstu v eurozóně na rok 2013 byl snížen na 0,6 % (z 1,2 %), především kvůli dalším očekávaným poklesům zemí „jižního křídla“ EU. Prognóza již zahrnuje vládní plán na zvýšení obou sazeb DPH o jeden procentní bod, které přispěje k průměrné inflaci 2,4 % v roce 2013. (tz)

Další čerpací stanice LUKOIL nabízí CNG

Zleva při slavnostním přestřžení pásky – Ing. Hugo Kysilka, ředitel marketingu společnosti VEMEX, s. r. o., Jana Gálíková, obchodně-provozní ředitelka LUKOIL Czech Republic s. r. o., a Ing. Radim Vaško, výkonný ředitel pro výrobu a obchod GASCONTROL, společnost s r. o.

Ještě před začátkem prázdnin se na čerpací stanici LUKOIL v Olomouci-Hodolanech, Lipenské 52, uskutečnila malá slavnost. Byla zde předána do užívání plnicí stanice CNG schopná obsloužit osm vozidel za hodinu.

V rekordním čase, za pouhých 17 dní od nabytí platnosti územního souhlasu, vybudovala čerpací stanici CNG firma GASCONTROL, společnost s r. o. z Havířova, kde proběhl stavebně-montážní práce a stavba byla předána 28. června 2012. Je to druhá v řadě vybudovaná stanice na podporu CNG v dopravě v rámci dohody uzavřené mezi investorem VEMEX s.r.o., který je dodavatelem energií, společností LUKOIL Czech Republic s. r. o. pro-

vozující u nás síť čerpacích stanic a již zmíněnou společností GASCONTROL, která je významným výrobcem a dodavatelem zařízení, technologií a služeb pro plynárenství a další oblasti energetiky, strojírenství a jiné obory.

Bezmála 14,5 měsíce zabrala příprava – úvodní studie, projekt, nezbytná stanoviska a schvalovací proces, přičemž samotná stavba a montáž, jak již bylo vzpomenu, byly otázkou necelých tří týdnů.

Plnicí stanice je vybavena kompresorem GreeField DM s výkonem 85 Nm³/hod. a tlakem 80 kPa/270 bar. Tlakový zásobník o celkovém objemu 1680 litrů tvoří dvě sekce s 21 tlakovými lahvemi, stanice je vybavena sušičkou, Blow-Down, rozvody plynu s jisticími prvky a vzduchotechnikou, výdej zabezpečuje jednohadičkový stojan ADAST s koncovkou NGV-1 pistolového typu. Technologie je uložena v kiosku 3 x 2,5 x 2,5 m z lehčeného pórobetonu. Platit je zde možné v hotovosti i platebními kartami.

Mezi četnými hosty na slavnostním otevření nechyběli představitelé společnosti VEMEX, GASCONTROL a LUKOIL Czech Republic s.r.o., ani zástupci společnosti GAZPROM Export, GAZPROM Schweiz AG, TVAJA CNG, IGEA, ALLECO SPEED, FIAT ČR, CNGexpert, NEAT (Slovensko), VÍTKOVICE MECHANIKA, byli zde ti, kteří rozvo-

Prohlídka technického zázemí plnicí stanice

Po zkušebním provozu bude nová „plnička“ CNG brzy sloužit motoristům

CNG v dopravě aktivně podporují. Pro letošek to však není od trojice VEMEX – LUKOIL CZ – GASCONTROL všechno. Zanedlouho bude spuštěn provoz CNG stanice v areá-

lu čerpací stanice LUKOIL v Opavě- Jaktarí a posléze přibudou další ve střední a západní části republiky.

Jiří Novotný

Na malé slavnosti v areálu čerpací stanice LUKOIL v Olomouci-Hodolanech nechyběli ani zástupci firem poskytujících služby v oblasti CNG, jako například AUTO ROLNÝ, v. o. s., která ve svých provozovnách v Prostějově a Olomouci nabízí vozy Fiat i s pohonem na CNG.

CZECH MADE – české a vysoce kvalitní

Nejen odborníci, kteří se zabývají kvalitou, mají v povědomí zapsanu značku kvality, která rozzářila nebe nových aktivit vztahujících se k domácím výrobkům a službám již před lety. Jde o známou značku CZECH MADE. Řada firem se s ní za ty roky ztotožnila, obhajuje možnost ji používat, další společnosti žádají o její přidělení. U jejího zrodu stál Ing. Vladimír Straka, dnešní předseda představenstva Sdružení pro oceňování kvality:

Značka CZECH MADE má svou historii a získává si stále další příznivce. Prostě je pojmem, který se zapsal jak do povědomí široké veřejnosti, tak do slovníku podnikatelů. Jak to kdysi všechno vlastně začalo?

Na základě iniciativy ministrů Vladimíra Dlouhého a Josefa Luxe byl v červenci 1993 vyhlášen program označování kvalitních českých výrobků značkou CZECH MADE. Tato značka jako první značka v České republice označení kvality výrobků a služeb byla směřována jednoznačně jako podpora kvalitních tuzemských výrobků v konkurenci zahraničních dovozů. Realizací bylo pověřeno Sdružení pro Cenu České republiky za jakost, dnešní Sdružení pro oceňování kvality.

V roce 2002 byla značka CZECH MADE přijata jako jedna z prvních značek kvality do Programu Česká kvalita – Program podpory prodeje kvalitních výrobků a poskytování kvalitních služeb, který byl přijat usnesením vlády ČR č. 685 ze dne 26. 6. 2002. Tímto přijetím byla potvrzena nezávislost a důvěryhodnost značky CZECH MADE.

Program Česká kvalita je program garantovaný vládou ČR na podporu prodeje kvalitních výrobků a poskytování kvalitních služeb. Jeho podstatou je existence jednotného systému značek, a to buď již existujících, nebo nově vznikajících, kterými jsou označeny produkty (výrobky nebo služby) nabízené na českém trhu. Tento program ve svých zásadách vychází z obdobného jednotného systému značek kvality, který v Německu úspěšně funguje již řadu let.

Kdo dnes značku uděluje a za jakých podmínek?

Značku CZECH MADE uděluje Sdružení pro oceňování kvality, nevládní a nezisková organizace, která byla založena v roce 1993 pod původním názvem Sdružení pro Cenu České re-

publiky za jakost jako sdružení právnických osob podle občanského zákoníku.

Společným cílem všech členů SOK je podpora podnikání, rozvoj řemesel, obchodu a služeb a ochrana spotřebitele. Členy SOK jsou významné podnikatelské svazy a sdružení působící v České republice např. Svaz průmyslu a dopravy ČR, Svaz obchodu a cestovního ruchu, Svaz českých a moravských výrobních družstev. Na aktivitách SOK se podílejí i jeho další členové jako Česká společnost pro jakost, Sdružení českých spotřebitelů a další organizace a firmy, které působí v oblasti kvality, zkušebnictví, výroby, služeb a vzdělávání na celém území ČR.

Pro označení CZECH MADE se musí jednat o výrobek, který splňuje požadavky dané obecně závaznými platnými právními předpisy a s vlastnostmi, které odpovídají požadavkům nejméně v míře srovnatelné s nabídkou kvalitních zahraničních a tuzemských výrobků na českém trhu. Za výrobek je pokládán výrobek vyrobený obchodní společností nebo podnikatelem registrovaným v České republice v souladu s Obchodním zákoníkem. Při posuzování výrobku se přihlíží i k tomu, jak výrobek ovlivňuje životní prostředí a spotřebu energií. Ověřována je i spokojenost uživatelů s daným výrobkem.

Značka CZECH MADE se uděluje i pro služby, v tom případě se musí jednat o službu poskytovanou podnikatelem (fyzikou či právnickou osobou) registrovaným v souladu s Obchodním zákoníkem. Vlastnosti služby musí odpovídat požadavkům nejméně v míře srovnatelné s nabídkou jiných kvalitních služeb na českém trhu. Na základě objektivního ověření se konstatuje, že označená služba splňuje požadavky stanovené ve směrnici pro její ověřování, a také, že dodavatel má vytvořeny předpoklady pro stabilitu vlastností rozhodných pro udělení značky. Zároveň potvrzuje, že při posuzování služby bylo

Ing. Vladimír Straka, předseda představenstva Sdružení pro oceňování kvality

přihlédnuto k tomu, jak služba ovlivňuje životní prostředí a spotřebu energií.

Jaké firmy převážně usilují tuto pečeť získat?

O značku usilují odpovědné, sebevědomé české firmy, které si jsou vědomy kvality svých výrobků nebo služeb a nebojí se jít do procesu ověřování nadstandardních vlastností svého produktu. Obecně lze říci, že tento program umožňuje výrobci dokladovat péči o kvalitu svého produktu. Program zahrnuje jen značky, jejichž kvalita je prokazatelně ověřována třetí nezávislou stranou (akreditovanou zkušebnou, laboratoří, certifikačním nebo inspekčním orgánem).

Z výsledků nedávného marketingového výzkumu vyplývá, že výrobci vstupují do tohoto programu především za účelem hledání konkurenční výhody, zvýšení prestiže a možnosti propagace firmy, zlepšení celkové image společnosti a stability kvality produktu či dlouhodobého zvyšování tržního podílu produktu.

Značka CZECH MADE se uděluje jen výrobkům a službám.

K čemu všemu značka opravňuje? Jde o značku kvality...

Jedná se o značku, která potvrzuje, že výrobek má vysokou kvalitu, která je nad kvalitou běžně dostupnou na trhu. Speciální oprávnění značka nemá, je to však dobrý marketingový nástroj pro přesvědčování zákazníků pro nákup označeného produktu.

Společenské nálady a snahy míří k tomu, aby lidé více kupovali české výrobky, dávali přednost produkci firem s českým kapitálem. Jakou roli v tom může sehrát Czech Made?

Značka CZECH MADE je součástí programu Česká kvalita – programu podpory prodeje kvalitních výrobků a poskytování kvalitních služeb, který byl přijat usnesením vlády ČR č. 685. Jeho podstatou je existence jednotného systému značek, a to buď již existujících, nebo nově vznikajících, kterými jsou označeny produkty (výrobky nebo služby) nabízené na českém trhu. Tento program ve svých zásadách vychází z obdobného jednotného systému značek kvality, který v Německu úspěšně funguje již řadu let.

Program Česká kvalita má smysl jak pro výrobce, tak i pro spotřebitele. Vznik programu Česká kvalita vyšel z potřeby upozornit na značky ověřené kvality výrobků a služeb, se kterými se spotřebitel na trhu setkává, a zároveň je i odlišit od značek ostatních, které mnohdy z hlediska kvality prostrádají jakýkoliv význam.

Jak se bude značka nadále profilovat?

Během dvaceti let historie se značka CZECH MADE zapsala jako první značka, která potvrzuje, že výrobek nebo služba odpovídají přesně definovaným požadavkům stanoveným nezávislou organizací. Tímto směrem chceme jít i nadále. Cílem Sdružení pro oceňování kvality není jakýmkoli způsobem snižovat úroveň požadavků a „přidělovat“ značku jen za přihlášení se a zaplacení příslušných poplatků.

otázky připravila Eva Brixl

► pokračování ze str. 4

Důvody pro to mohou být různé, velmi často se však jedná o relativní drobnosti, jako je zapomenutá zaplacená faktura u telefonního operátora, neuhrazení marginálních částek v bankovním styku a podobně. Pro tyto klienty máme připravená výhodná, inovovaná úvěrová řešení a individuální přístup.

AKCENTA, spořitelni a úvěrní družstvo, poskytl v letošním roce již úvěry v celkové výši dosahující téměř čtvrt miliardy korun. Její úvěrové produkty zajištěné nemovitostí jsou určeny především malým a středním podnikatelům. Ti mají jistotu, že získají úvěr u finanční instituce, která nabízí své služby zcela transparentně, je pod dohledem ČNB a prosazuje zodpovědnou úvěrovou politiku.

AKCENTA, spořitelni a úvěrní družstvo, je nejmladším členem skupiny AKCENTA, která působí na finančním trhu již více než 12 let. Společnost poskytuje veškeré základní služby tuzemského platebního styku, z nichž většina je poskytována zcela bez poplatků. Svým klientům také nabízí depozitní a úvěrové produkty. Počet klientů společnosti AKCENTA, spořitelni a úvěrní družstvo, se neustále zvyšuje, během roku 2011 téměř trojnásobně.

O skupině AKCENTA

Skupinu AKCENTA tvoří tři samostatné společnosti: AKCENTA CZ, a.s., obchodník s devizami, AKCENTA ENER-GIE, a.s., obchodník s elektrickou energií, a AKCENTA, spořitelni a úvěrní družstvo. Skupina působí na středoevropském trhu v oblasti obchodování s devizami, obchodování s energií a poskytování bankovních služeb, vkladů a úvěrů.

Lehké a pohodlné – inovativní vybavení pro řemeslníky

Vhodné, odolné a robustní oblečení je pro pracovníky vystavené každý den větru a rozmarům počasí nejvyšší prioritou. Především profese jako pokrývači, zedníci a montéři, kteří pracují na stavbách, jsou na svém vybavení stoprocentně závislí. Při práci je důležitá volnost pohybu a komfort. Aby byl běžný pracovní den pro řemeslníky snadnější, bezpečnější a komfortnější, nabízí MEWA jako poskytovatel textilního managementu speciálně pro nejrůznější nároky stavební branže profesní textilie v rámci kompletního servisu – s dobře utříděným výběrem pracovních a ochranných oděvů a ochranných pracovních pomůcek od helem až po bezpečnostní obuv.

Ten, kdo se každý den věnuje fyzické práci, se musí ve svém pracovním oblečení cítit dobře. Produktové řady pracovních oděvů IDEAL a TWINSTAR, které jsou základem profesionálního vybavení značky Mewa pro stavební práce, se vyznačují maximální volností pohybu, jsou velmi pohodlné na nošení a mají řadu praktických detailů. V lehkém a prodyšném textilním materiálu se dobře pracuje. Také nastavitelnou šířku v pase, pohodlný střih rukávů a záhyby na zádech u bund pro volnost pohybu si řemeslníci nemohou vynachválit. Totéž platí pro kapsy. Integrovaný úložný prostor pro důležité pracovní pomůcky zaručuje, že bude mobilní telefon, propiska a nářadí vždy po ruce.

Řada MEWA PERFORMANCE se hodí jak pro práci v krytých místnostech, tak i pro montážní práce pod širým nebem. V souladu s módními trendy robustně navržené zboží se bude líbit starším i mladším pracovníkům v týmu a podtrhne jejich profesionální vzhled. Všechny modely jsou vybaveny funkčními kapsami, jako např. kapsami na mobilní telefon, a částečně vyztužené cordurou. Reflexní pásy zvyšují bezpečnost při práci a zajišťují lepší viditelnost pracovníků za nepříznivého počasí nebo ve tmě.

K jednobarevnému oblečení řady IDEAL patří kombinézy, bundy do pasu, kalhoty s la-clem a kalhoty do pasu či dlouhá bunda. Řadu TWINSTAR lze díky dvoubarevnosti libovolně kombinovat, a má navíc v programu ještě vestu. Vhodným doplněním jsou barevná trička s krátkým rukávem, svetry, polokošile a košile v ležerním stylu z řady MEWA Basics, která na stavbu vnese barevnou pestrost. V teplejších letních měsících lze dlouhé kalhoty nahradit vzdušnými bermudami TWINSTAR.

Aby bezpečnost nepřišla příliš zkrátka a zá-

roveň vše vizuálně ladilo, nabízí MEWA svářečům a elektrikářům ochranné oděvy značek IDEAL PROTECT a TWINSTAR PROTECT. Zároveň s oblečením dodá MEWA vhodné ochranné pracovní pomůcky. Od bezpečnostní obuvi až po helmy, od chráničů na oči a sluchátek až po odolné ochranné rukavice nebo ergonomické chrániče kolen. Výrobky pro bezpečnou práci na stavbě a technickou potřebu lze objednávat přímo z katalogu nebo online. Dodávky zaručeně čistých oděvů zajišťuje komplexní servis MEWA. Ve smluvně sjednaném rytmu se nošené pracovní oděvy vyzvednou, vyperou, zkontroluje se jejich kvalita a čisté se vrací zpět do oběhu – na přání až na polici ve skřínce.

(tz)

(tz)

Kvalita prodávaných potravin v maloobchodu se nezhoršila

Prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR Zdeněk Juračka uvedl: „Nelze věřit prohlášením, že se silně zhoršila kvalita zboží a služeb v maloobchodě. Je zapotřebí diferencovat a oddělovat zásadní prohřešky od běžných nahodilých pochybení a nevyvolávat zbytečnou paniku mezi spotřebiteli.“ Dodal, že by i medializace v této oblasti měla být střízlivá, měla by se věnovat zásadním problémům, a ty pak po právu pranýřovat nebo v případě nutnosti řešit i trestním oznámením.

Obchodníci několikrát zdůraznili, že práci dozorových orgánů vítají a jejich cílem není vyhnout se kontrolám či zveřejňování prohřešků, ale zabránit vytváření paniky spotřebitelů, která v České republice absolutně není na místě. Interní systémy kontroly u obchodníků jsou správně nastaveny. Bohužel zcela vyloučit možnost lidského pochybení v tomto oboru podnikání není možné. K těmto po-

chybením ale v tomto roce dochází daleko méně než v minulosti.

Údaje získané od jedné z velkých obchodních organizací dokládají, že před 10 lety měla o 25 % více negativních nálezů než dnes, a to při výrazně menším počtu prodejů.

Pro ilustraci lze uvést také údaje další obchodní

společnosti, kde se „na pultech“ napříč všemi formáty za 3 měsíce prodá cca 38 milionů výrobků, přičemž negativní nálezy SZPI se týkaly většinou nebaleného zboží a tvořily 0,0011 promile ze všech prodejů za uvedené období. Jinak řečeno – z 1 milionu prodaných výrobků „u pultu“ jsou 1–2 prodávány se závadou (prošlé zboží či klamavě označené).

V jiné obchodní společnosti ze statistiky vyplývá, že při kontrolách v období prvních 4 měsíců letošního roku, kde byly zjištěny na zboží nějaké nedostatky, šlo o pochybení, za které byli zodpovědní v 91 % dodavatelé, a nikoliv obchodníci. (tz)

Obchodníci jsou připraveni k systémové podpoře prodeje regionálních výrobků

Velko a maloobchodní sítě sdružené ve Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR (SOCR ČR) mají zájem prodávat potraviny od českých dodavatelů, včetně malých a středních výrobců regionálních potravin a specialit.

„Obchodníci působící na českém trhu raději nakupují od českých dodavatelů. Rozšíření nabídky o některé výrobky ale často brání skutečnost, že zejména menší čeští dodavatelé nejsou schopni dodávat produkty v konzistentní kvalitě a požadované kvantitě,“ podotkl prezident SOCR ČR Zdeněk Juračka. Pro podporu regionálních výrobců ovšem již dnes nabízejí obchodníci možnost zásobovat pouze jednu prodejnu, případně několik provozoven v daném regionu. Ve spolupráci s ministerstvem zemědělství jsou navíc obchodníci připraveni hledat dal-

ší možnosti, jak podpořit jejich prodej. „Například menším dodavatelům tradičních českých výrobků jsou ochotni maximálně napomoci při zalistovacím procesu, který může být pro ně velmi administrativně náročný,“ konstatoval Zdeněk Juračka.

Na nabídku českých výrobků také obchodníci zákazníkům ve svých prodejnách upozorňují a výrobky propagují. Podle viceprezidenta SOCR ČR Martina Ditmara vnímá maloobchod preferenci lokálních výrobků také jako součást zodpovědného chování vůči životnímu prostředí. „Lokální výrobky necestují dlouhé kilometry, tedy šetří životní prostředí, a i proto se snažíme aktivně hledat regionální dodavatele a uvádět jejich výrobky do našich obchodů. Čeští výrobci mají často jedinečné produkty, o jejichž kvalitě není sporu, a proto jsme

rádi, že je můžeme zákazníkům nabídnout,“ uvedl Martin Ditmar.

Podle prezidenta SOCR ČR Zdeňka Juračky musí jít zájmu zákazníků naproti také samotní výrobci potravin. Připomněl v této souvislosti zprávu Evropské sítě pro hospodářskou soutěž, která uvádí, že někteří producenti by mohli v zájmu větší efektivity restrukturalizovat svou činnost a sloučit ji. „Řešením totiž není obviňování jeden druhého a stěžování si, ale je třeba zasednout k jednacímu stolu a na konkrétní spolupráci se domluvit. Ta již velice úspěšně mezi některými menšími českými dodavateli a nadnárodními obchodníky funguje. Také české obchodní aliance s regionálními výrobci spolupracují již tradičně s dobrými výsledky,“ zdůraznil Zdeněk Juračka. (tz)

Další hřiště má právo nosit značku kvality

Konsorcium pro vlastnictví značky „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“ oznámilo další přidělení této značky pro dětské hřiště ŠKODALAND v Plzni.

Hřiště tak získalo možnost nezávislého prověření kvality svých herních zařízení, a může tak o bezpečném provozování informovat uživatele.

Provozovatelem hřiště je Statutární město Plzeň, Úřad městského obvodu Plzeň 3, které tak prokázalo, vysokou úroveň bezpečné a kvalitní péče o hřiště.

Aby hřiště a sportoviště byla skutečně bezpečná, musí splňovat mnoho přísných požadavků jak na vlastní zařízení, tak na jeho montáž. „I když dnes na hřištích převažují certifikovaná zařízení, přesto poměrně často dochází k chybám a k obcházení předpisů při montáži. Výsledkem podle našich zkušeností je, že asi třetina hřišť bývá osazena nesprávně namontovanými – a tedy nebezpečnými – herními prvky,“ podotkla Zdena Houžvičková, předsedkyně Profesní komory výrobců a kontrolorů hřišť, sportovišť a tělocvičen (SOTKVO).

Rodiče bohužel dosud měli jen málo možností posoudit, jestli je hřiště či sportoviště, na kterém si jejich dítě hraje, bezpečné. S příchodem značky přijaté do programu Česká kvalita „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“ by se ale situace měla radikálně zlepšit. „Značka jednoznačně potvrzuje, že hřiště, sportoviště či tělocvična je bezpečná a kvalitní, osazená schválenými a správně namontovanými prvky. A díky opakovaným nezávislým kontrolám toto potvrzení platí po celou dobu, kdy je zařízení značkou označeno,“ vysvětlil Ing. Libor Dupal, předseda SDRUŽENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ. (tz)

Víte, jak se nespálit při výběru zboží a služeb?

Vybírejte produkty označené logem Programu Česká kvalita. Získáte jistotu, že:

- **Výrobek (služba) je kvalitní**
- **Kvalitu ověřila nezávislá zkušebna**
Nestačí, že výrobce prohlásí produkt za kvalitní. Renomovaná nezávislá zkušebna musí jeho kvalitu ověřit a potvrdit.
- **Kvalita je průběžně kontrolována**
Dodržování kvality je kontrolováno. V případě porušení pravidel je značka odebrána.
- **Je ověřována spokojenost zákazníků s výrobkem či službou**
Zákazníci jsou dotazováni, jak jsou spokojeni s výrobkem či službou. Pokud jsou zákazníci nespokojeni, je značka odebrána.
- **Program Česká kvalita je garantován vládou České republiky**
Program byl přijat usnesením vlády ČR. Na jeho objektivitu a nestrannost dohlíží Řídící výbor, složený ze zástupců spotřebitelských organizací, podnikatelských svazů, státních orgánů, Rady kvality ČR.
- **Více informací najdete na www.ceskakvalita.cz**

ZNAČKY KVALITY PRO SPOTŘEBITELE

Aby společenská odpovědnost organizací fungovala...

Problematika společenské odpovědnosti organizací (CSR) je velmi často diskutovaným tématem. Za CSR nelze považovat anebo prohlašovat pouze určitou izolovanou aktivitu, jejíž podstatou má být „dobrý skutek“ (např. podpora místního sportovního oddílu), ale je ji třeba chápat jako systematické a přirozené uplatňování sociálních a ekologických hledisek do každodenních činností organizace, přičemž zaměření (komerčních) organizací na generování zisku zůstává zachováno.

Pro správné uplatňování principů CSR existuje několik normativních dokumentů, které jsou si v základu velmi podobné. Níže uvedený výčet hlavních zásad pro správné fungování CSR vychází z těchto dokumentů a z praktických poznatků organizací, které k CSR systematicky přistupují.

1. Podpora vedení. Má-li něco v organizaci správně a dlouhodobě fungovat, pak skutečná podpora vedení je nezbytná. Je vhodné, když vrcholové vedení jmenuje představitele pro CSR (podobně jako pro jiné systémy managementu), který je odpovědný za správné fungování systému CSR, jeho zlepšování a za reportování o jeho stavu. Vrcholové vedení dále nastavuje pravidla interní i externí komunikace v oblasti CSR, přičemž charakteristickým rysem této komunikace je otevřenost (o plánech v CSR, o dopadech organizace na okolí, o přijatých opatřeních).
2. Identifikace relevantních právních a jiných požadavků. Hovoříme-li o společnostech uplatňujících CSR, předpokládáme u nich plnění (a zpravidla i nadstandardní plnění) závazných požadavků. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat správnému zajištění fungování poboček v zemích, kde nejsou běžně uznávány základní mezinárodní standardy (např. standardy OSN či Mezinárodní organizace práce ILO).
3. Politika a cíle CSR. Je vhodné, když vrcholové vedení organizace deklaruje svoje základní principy uplatňování CSR v organizaci v politice CSR. Pro naplňování této politiky je třeba stanovit mimo jiné konkrétní cíle, které adresně zapojí do aktivit CSR příslušné pracovníky.
4. Zainteresované strany. Odpovědné organizace se chovají tak, aby jejich činnosti byly v maximálně možné míře v souladu s potřebami zainteresovaných stran. Je tedy třeba tyto strany a jejich potřeby znát a při důležitých roz-

hodnutích zvažovat dopady těchto rozhodnutí na ně. Navíc je přínosné sledovat vývoj spokojenosti zainteresovaných stran v čase.

5. Dodavatelé. Dodavatele je třeba vybírat (a vychovávat) tak, aby i oni sami aplikovali principy CSR. Tento přístup snižuje riziko např. nákupu zboží vyrobeného dětmi. Problematika výběru vhodných dodavatelů je velmi aktuální (a ne vždy snadno řešitelná) u dodavatelů zboží a služeb z rozvojových zemí.
6. Etika. Je potřebné stanovit etické principy chování vůči všem zainteresovaným stranám, a to včetně konkurence (!). Tyto principy jsou obvykle zaneseny v příslušných kodexech.
7. Zdravá ekonomika. Organizace musí plánovat pozitivní ekonomické výsledky. V rámci ekonomického plánování je potřebné plánovat rovněž investice do komunity.
8. Ochrana životního prostředí. Organizace musí identifikovat a řídit svá rizika s ohledem na minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. Kromě běžného provozu je třeba mít ošetřené i havarijní situace. Implementovaný systém EMS dle ISO 14001 či dle nařízení EMAS je nepochybně dostatečným nástrojem pro minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí.
9. Sociální oblast. Je třeba respektovat lidská práva při zaměstnávání pracovníků, uplatňovat rovné příležitosti a vytvářet vhodné pracovní podmínky. Opět se jedná o oblast, která je v ČR dostatečně legislativně ošetřena, nicméně rizikové jsou pobočky (a dodavatelé) z rozvojových zemí.
10. Podpora komunity. Podpora komunity (většinou formou dárcovství) patří k nejčastěji uváděným aktivitám v oblasti CSR. Dále lze například podporovat růst vzdělanosti komunity, kulturní a volnočasové aktivity, podporovat místní obchod či se podílet na ochraně kulturního dědictví aj.

11. Znalosti pracovníků. Pro systematické uplatňování CSR je třeba, aby pracovníci v organizaci měli nejen základní povědomí o principech CSR, ale především znali svoje role v oblasti CSR a dopady svých činností (pozitivní i negativní) na okolí.
12. Zlepšování CSR. Nutnost zlepšování je společným rysem všech systémů managementu; v rámci zlepšování je vhodné vyhodnocovat stav systému CSR např. formou monitoringu ukazatelů CSR, interních auditů či přezkoumáváním vedení a podle výsledků přijímat opatření pro zlepšování.

Uvedený výčet není vyčerpávající, ale má poskytnout informaci o hlavních zásadách, které je třeba mít na zřeteli při systematickém uplatňování aktivit CSR. Takto uplatňovaná CSR vede k tomu, že se stává běžnou součástí každodenních aktivit a přináší benefity všem důležitým zainteresovaným stranám. Navíc organizace, které mají systém CSR zaveden, mohou přistoupit k jeho certifikaci nezávislým certifikačním orgánem. Tato certifikace poskytuje, kromě možnosti prokazovat se certifikátem CSR, obvykle

Ing. Petr Koten, výkonný ředitel České společnosti pro jakost

i to nepotřebnější – mnoho externích podniků pro zlepšování.

Je třeba popřát všem organizacím, které se na cestu CSR vydaly a vydají, houževnatost při uplatňování principů CSR a brzké dosažení prvních pozitivních benefitů.

Petr Koten, výkonný ředitel ČSJ

CSR není jen o dárcovství...

Aktivity ČSJ v oblasti CSR:

- kurz Společenská odpovědnost
- kurz Manažer společenské odpovědnosti
- personální certifikace Manažer společenské odpovědnosti
- certifikace organizací dle Národního programu posuzování CSR
- ČSJ je gestorem odborné sekce Rady kvality pro společenskou odpovědnost

Česká společnost pro jakost

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

Tel.: 221 082 269, E-mail: sekretariat@csq.cz

více na www.csq.cz

► pokračování ze str. 1

Další oblastí je rekvalifikace, systém permanentního hodnocení zaměstnanců a doporučení na kariérové postupy.

Průmysl, export, inovace – zdánlivě opotřebované součástky našeho slovníku. Čím může dnes česká strojírenská firma oslovit zákazníka za hranicemi? Vybudovat podnik, který úspěšně vyváží, je také velmi drahá záležitost. Čím jste začínali a co světu dokážete nabídnout?

Především si musíme uvědomit, že málokterá (česká) firma realizuje finální produkt, který je schopna umístit alespoň do evropských prodejních sítí. Mluvíme o výrobku/výrobci s obrátem okolo 5 až 10 mld. Kč ročně.

Je zcela jasné, že v rámci konkurenčního prostředí jsou technologie a vstupní materiály pro převážnou většinu firem stejné. Z tohoto důvodu se nabízí jasný závěr: uplatnit českou technickou zdatnost, flexibilitu a využít geografickou polohu naší země z pohledu logistiky.

Na jaké filozofii dnes export stavíte?

Agrostroj Pelhřimov si po 15 letech investování do technologií a výstavby nových výrobních prostor vytvořil dobrou pozici pro spolupráci s významnými nadnárodními společnostmi. Společně s tímto jsme in-

vestovali nemalé prostředky a čas také do vzdělanosti našich pracovníků tak, abychom mohli nabídnout našim obchodním partnerům plný servis skládající se z výroby na CNC technologiích, jako jsou: svařovací a manipulační roboty, lasery atd.

V rámci zmíněné zákaznické podpory se také podílíme našimi konstruktéry a vývojovým střediskem na vývojových aktivitách pro naše zákazníky.

Se zvyšujícím se požadavkem zákazníků na

flexibilitu jsme učinili zásadní kroky v rámci externí a interní logistiky tak, abychom mohli dodávat ve standardech JIT, JIS a Kanban.

Vést velkou firmu vyžaduje pevné nervy a nadhled. Propadáte také někdy stresu a kupí se vám nevyřízené záležitosti? Jak řešíte priority?

Vést velkou firmu není jistě jednoduché, pokud si plně uvědomíme zodpovědnost vůči regionu, zákazníkům a zaměstnancům, a také svému

jménu. To vše přináší určitou míru stresu během mého 14hodinového pracovního dne, ale držím se zásady: věci k řešení neodkládat a vždy dotáhnout do konce.

Co byste se ještě rád naučil?

Chtěl bych se naučit, jak si najít volný čas pro učení se cizím jazykům.

Pomáhá vám obtížné podnikatelské, manažerské situace zvládat humor?

Dobrý humor se vždycky hodí. Humor je součástí mé každodenní práce.

Jaké lidské vlastnosti nemáte rád?

Především je to pokrytectví, nezodpovědnost, nedůslednost a nelояálnost.

A jakou roli přisuzujete podnikatelskému nápadu, intuici?

Toto jsou základní prvky mého úspěšného podnikání.

Agrostroj ctí ekologii, a jistě nejen proto, že je výrobcem zemědělských strojů. Jak se díváte na nešetrné zacházení s půdou u nás?

Půda je neobnovitelný zdroj, který se musíme naučit lépe chránit a využívat. Zejména vytvořením srovnatelných podmínek pro zemědělce především v nových zemích EU, tak aby nemuseli nahrazovat kvalitu kvantitou.

ptala se Eva Brixl

Břidlicový plyn u nás: Sci-Fi, nebo realita?

O možnostech těžby zemního plynu z břidlicových ložisek uložených hluboko v podzemí se u nás vážně uvažuje. Otázkou je, jestli by to byly v našich geologických podmínkách dobré investice, ponecháme-li stranou všechny argumenty již proti samotným zkušebním vrtům a obavy o životní prostředí vlivem takové těžby.

A protože vlastně ani pořádně nevíme, o jakou technologii se jedná, v čem mohou spočívat podnikatelská rizika nebo obavy z dopadů těžby na životního prostředí, pozvali jsme si k besedě jednoho z předních odborníků v oblasti ložiskové geologie, vrtného a seizmického průzkumu a těžby přírodních uhlovodíků, Ing. Stanislava Benadu, Ph.D.

Na úvod prozradme, že jste také zakladatel občanského sdružení Muzeum naftového dobývání a geologie v Hodoníně, předsedou jeho správní rady, a také poradcem pro oblast těžby plynu a ropných produktů v řadě odborných komisí. Kdy občanské sdružení vzniklo a jakou roli sehraává?

O zdokumentování více jak sto let trvajících hledání a těžby ropy na území Česko-Slovenska jsem přemýšlel dávno. Existoval i projekt vybudování naftového skanzenu v místech nejstaršího českého ložiska – Nesytu u Hodonína, a když se v roce 2004 rušila vojenská kasárna, naskytla se možnost využít jednu z budov k umístění muzea. Připravili jsme projekt a prostor získali. Tak vzniklo občanské sdružení Muzeum naftového dobývání a geologie, jež založilo pár nadšenců, kteří dříve v oboru pracovali nebo pracují.

Část venkovní expozice Muzea naftového dobývání a geologie v Hodoníně

Pokud jde o naši činnost, vedle možnosti se občas potkat, dokumentovat historii a zachraňovat některé zajímavé technické památky, se snažíme umožnit zájemcům nahlédnout do tajemství ropy. Jak přírodní uhlovodíky vznikají, co jsou ložiskové pasti a jak se ropa či plyn těží se všemi specifiky a technologickými postupy; mnohé lze zhlédnout prostřednictvím filmů či animací, nechybějí některé nástroje a zařízení, a lze si také k ropě přivonět, vidět její fluorescenci...

inzerce

Muzeum naftového dobývání a geologie Občanské sdružení – člen Asociace muzeí a galerií ČR

zve zájemce k prohlídce expozice:

- vnitřní expozice historie průzkumu a těžby nafty a zemního plynu na Moravě, na Slovensku a v Rakousku, expozice způsobů hledání ložisek přírodních uhlovodíků a expozice geologie;
- kinosál s nabídkou audiovizuálních programů z činnosti naftařských profesí;
- venkovní expozice – technologický park.

Muzeum naftového dobývání a geologie
Kasárenská ul. 1022
695 01 Hodonín
Tel.: +420 604 413 665, 607 851 686
E-mail: mng.hodonin@seznam.cz
www.mng.webz.cz

Břidlicový plyn je v současnosti žhavé téma pro plynárenství i celosvětovou energetiku, protože podstatně rozšířil možnosti dodávek zdrojů energie. V čem spočívá jeho výhody?

Zemní plyn, pro který se vžil označení „břidlicový“, je stejný metanový plyn jaký denně používáme na topení nebo vaření. Je známo, že jde o přírodní látku vzniklou z těl odumřelých drobných živočichů nahromaděných na mořském dně s omezenou cirkulací vody, kde bezkyslíkové prostředí dovolilo pohřbení zbytků organismů do vrstev černého bahna.

Když se bahno ponořilo pod tíhou dalších sedimentů hlouběji, proběhl proces jeho přeměny v břidlice, a pokud se tyto „ropomatečné“ horniny dostaly ještě hlouběji, tak začal proces tvorby uhlovodíků. „Břidlicový“ plyn tedy představuje ty molekuly metanu, které nenašly svou cestu z ropomatečných břidlic, ale zůstaly uvězněny v mikroskopických dutinkách v jejich nitru. Klasická, konvenční ložiska, zvláště v Evropě, mají rozměry v délce několika málo kilometrů. Plochy, kde se ukládalo bahno, jsou mnohokrát větší, představují desítky kilometrů. Takže „břidlicové“ představují úplně nový zdroj uhlovodíků v horninách pod námi, který můžeme využít. Je to nerostné bohatství vytvořené sluncem, mořem a životem před miliony let. A spalováním metanu vzniká jen vodní pára a oxid uhličitý, který je přirozenou součástí naší atmosféry.

Jak by se dala velmi zjednodušeně vysvětlit technologie dobývání břidlicového plynu?

Abychom mohli najít a posléze těžít tento plyn, musíme vyvrtat hluboký vrt. Takových vrtů se hloubí v naší zemi ročně několik desítek pro konvenční ložiska, při průzkumu jiných nerostů nebo pro získání termální energie. Je to technická činnost s dopady na okolní krajinu. Na vhodném pozemku, většínou dále od lidských sídel, se musí skrýt ornice na ploše zhruba 100 x 100 m. Na místě se podloží fólie a pak betonové panely. Na

Ing. Stanislav Benada, Ph.D., předseda správní rady Muzea naftového dobývání a geologie v Hodoníně

nich se postaví vrtná souprava, která několik měsíců hloubí vrt. Když těžba za několik let skončí nebo je průzkumný vrt neúspěšný, panely se odstraní a pozemek rekultivuje. Za několik let nikdo ani nepozná, že se zde něco dělo. Vrt je díra do země posléze vyztužená sešroubovanou ocelovou trubkou, kde prostor mezi horninou a trubkou je zaplněn cementovou kaší. Pro to, aby se mohlo cokoliv těžít (tedy i konvenční ložiska), tak je nutno perforovat ochrannou trubku (pažnici), to znamená většinou prostřelit malé otvory, kterými médium z hornin může vtékat při těžbě do vrtu. Až potud je vše standardním procesem.

Co po vrtu následuje?

Pro málo propustné vrstvy nebo břidlice se provádí hydraulické štěpení hornin, aby se vytvořily cestičky, kudy může plyn nebo ropa k otvoru v pažnici horninou přitéci. Hydraulické znamená, že se velkým tlakem do vrtu a přes otvory v pažnici do horniny tlačí voda. Ta způsobí vytvoření mikropuklinek v délce desítek i stovek metrů od vrtu. Aby se zabránilo jejich opětovnému uzavření po poklesu tlaku, tlačí se do mikropuklinek spolu s vodou také jemná frakce písku. Zrnka písku zabrání uzavření mikropuklin a plyn jimi může protékat k vrtu. A zde je háček; aby písek dobře klouzal puklinami a byl dobře nesen nebo tlačěn vodou, přidává se minimální množství látek, které písek „namažou“.

Jde tedy o použití plnicích médií, můžete je blíže specifikovat?

Štěpící kapalinu tvoří z 99 % voda s jistým množstvím křemitého písku. Méně než procento tvoří různé přísady. Často to jsou běžné látky jako soli, povrchově aktivní či viskózní přísady. Faktem je, že v minulosti se používaly i oleje (ropné) látky – ona v těch břidlicích ropa také vzniká – nebo složité alkoholy, jako např. glykol. Všechny tyto chemikálie jsou však v tak malých koncentracích, že se nedá mluvit o jejich nebezpečnosti.

Stojí naše ložiska za ověření, tedy splňují geologické a další požadavky pro možnost budoucí těžby?

Jestli břidlice na našem

území budou schopny produkovat plyn, nevíme. Někdo musí provést relativně nákladný a rizikový průzkum. Na východní a jižní Moravě se vyskytuje ropa a plyn. Takže tu musí být také zdrojové horniny. Zda jsou však v dosažitelných hloubkách a natolik křehké, aby se daly rozpukat a plyn těžít, a jestli je obsah plynu dostatečný, to může prokázat jen geologický průzkum.

Jaká jsou vlastně kritéria pro rentabilitu těžby v evropských podmínkách, návratnost investic ve srovnání s USA?

Evropský problém spočívá v tom, že zde nepracuje mnoho společností, které umí hydraulické štěpení provést správně. Proto jsou tyto operace velmi drahé. Pokud by se ukázalo, že „břidlice“ mohou být dobrým zdrojem plynu, jistě by tak, jako v Americe, vznikla řada podobných firem a konkurenční tlak by stlačil ceny dolů. Dalším problémem v Evropě je vysoká hustota osídlení. Nejsou zde pustiny ani polopouště a Evropané si také chrání přírodní území. Přesto tu lze najít dost míst pro realizaci vrtů, kde příroda i život lidí nebudou příliš ovlivněny.

Česká geologická služba zpracovala pro Ministerstvo životního prostředí ČR studii nazvanou Nekonvenční zemní plyn z břidlic. K jakým závěrům v ní dospěla?

Ve studii bylo potvrzeno, že „břidlicový“ plyn je skutečně reálným a novým zdrojem energie a vyskytuje se na různých místech ve světě. Pro to, aby bylo možno potvrdit, zda je jej možno nalézt a těžít také v České republice, je nutno provést důkladná geologická bádání a nákladný průzkum nadějných oblastí.

Je tedy plyn z břidlic u nás zdrojem, který přeci jen stojí za úvahu?

Rozhodně by mělo být zjištěno, zda u nás takové zdroje jsou. Až podle toho, kolik by pak taková těžba stála a jaké by měla dopady na životní prostředí, by bylo možno rozhodnout, kdy a kde by se mohla realizovat. V Americe přinesla těžba z těchto nekonvenčních zdrojů pokles ceny plynu téměř o polovinu. Pokud v Evropě ceny energií porostou, bude těžba z „břidlic“ jistě nutnou alternativou.

připravil Jiří Novotný

inzerce

GASCONTROL dodavatel
plnicích technologií CNG

Firma GASCONTROL, společnost s r.o., jako tradiční výrobce a dodavatel plynových zařízení, obohatil své nabídkové portfolio o dodávky plnicích technologií stlačeného zemního plynu (CNG). Základ technologie tvoří kompresory špičkové kvality od světově uznávaného švýcarského výrobce GREENFIELD.

Naše činnosti:

- Dodávky a servis plynárenských zařízení
- Regulace a měření plynu, odorizace, dálkové měření odorantu
- Plynové expanzní turbíny
- Plynovody, speciální práce na plynovodech, jiné produktovody
- Průmyslové klimatizace a chladicí systémy
- Důlní investiční a technologické celky
- Výstavba a rekonstrukce kotelen a výměňkových stanic
- Dodávky domovních a průmyslových plynoměrů
- Výstavba, dodávky plnicích technologií a servis CNG stanic
- Přestavby vozidel na CNG pohon

GASCONTROL, společnost s r.o.
Nový Svět 59a/1407, 735 64 Havířov-Suchá
Tel.: +420 596 496 411, Fax: +420 596 412 397
gascontrol@gascontrol.cz
www.gascontrol.cz

GGC Energy – jedna z hvězdné 25

O společnosti GGC Energy, s. r. o., se sídlem v Havířově-Suché, jsme již na stránkách Prosperity informovali, nicméně připomeňme, že je jednou z pětadvacítky firem sdružených v rámci seskupení GASCONTROL GROUP.

GGC Energy vznikla před dvěma lety jako společná firma havířovské GASCONTROL, společnost s r. o., a německé GREENENVIRONMENT PLC, jejíž mateřská společnost sídlí v Londýně. Zaměřuje se na projekci, výrobu, dodávky a montáž energetických zařízení s puncem eko-energie, kde se jedná zejména o mikroturbíny s výkony od 30 kW do 1 MW a jejich násobky. Mikroturbíny využívají jako palivo primárně zemní plyn, bioplyn, důlní plyn, plyn na bázi CH₄ nebo kapalná paliva. GGC Energy nabízí rovněž trigenerační systémy nebo zařízení využívající odpadní teplo či systémy ORC s velkou budoucností.

Zařízení ORC jsou vskutku výjimečná, neboť jde o systém, který napojený za mikroturbínu nebo jakoukoliv kogenerační jednotku dokáže využít hlavně odpadní teplo, které by jinak nevyužité uniklo do atmosféry, ale i jakékoliv jiné zdroje tepla. ORC z nich vyrobí dodatečnou elektrickou energii bez další spotřeby paliva a emisí. Pro

aplikaci tohoto systému je společnost GGC Energy, s. r. o., a její anglická matka GREENENVIRONMENT PLC – díky ojedinělému know-how – centrálou pro celou Evropu.

Zvláštností v nabídce GGC Energy jsou tzv. trigenerace – plně ostrovní systémy. Plně ostrovní systém znamená, že zařízení není připojeno z vnějšího prostředí k elektrické energii. Zařízení má zabudované baterie, které umožní samostatný start; dále si pak systém sám vyrobí elektrickou energii pro pokrytí potřeb, na které je zařízení navrženo. Hovoříme-li o trigeneračním systému, znamená to, že zařízení nevyrobí pouze elektrickou energii a teplo, ale v letních obdobích, kdy je potřeba tepla menší, dokáže díky absorpčnímu chilleru přeměnit nevyužitá teplo na výrobu chladu.

Při přípravě a realizaci zakázek je využíváno know-how nejen tří významných hráčů na energetickém trhu

– GREENENVIRONMENT PLC, GGC Energy, s. r. o., GASCONTROL, společnost s r. o., ale i dalších společností v rámci seskupení GASCONTROL GROUP. Mezi nejvýznamnější zakázky patří mj. projekt v ruské Soči, kde se budou v roce 2014 konat Zimní olympijské hry. Jedná se o 4MW trigenerace – plně ostrovní systém pro obchodně administrativní centrum o celkové ploše přes 50 tisíc m². Nyní končí první realizační etapa, v níž jsou prostory tohoto centra zásobovány elektrickou energií. V další etapě dojde k instalaci tří mikroturbín, dvou absorpčních chillerů, dvou špičkových plynových kotlů a nezbytných automatizačních systémů nutných pro propojení zmíněných zařízení.

Soči však není jediným významným zahraničním projektem. V sousedním Polsku firma realizuje dodávky a montáže plyná-

Mikroturbína C1000, Girona, Španělsko

renských technologií a technologií na úpravách uhlí. Další významné zakázky řeší v Litvě, Estonku, Rusku, Norsku a v dalších zemích, kde uplatňuje zkušenosti v dodávkách energetických center s využitím kogenerace a trigenerace.

Každý projekt vzniká podle specifického scénáře, neboť každý je v etapě inženýringu šitý přímo na míru podmínkám a přáním klienta

s ohledem na úspory energií a ohleduplnost k životnímu prostředí. Zákazníci mohou využít vysoké flexibility při výběru možného řešení, ať již s ohledem na jeho způsob, cenu, rychlost dodání, přičemž každý klient získává mimořádnou jistotu v podobě originality tohoto řešení a kvality dodávaných produktů.

GGC Energy, s. r. o., je hlavním dodavatelem mikroturbín Capstone vyráběných v USA, které jsou vyhledávány klienty poptávajícími výhodná řešení pro své energetické projekty. Vzhledem k širokému spektru možných variant z pohledu výkonu, tlaku, teploty a různých specifických požadavků, je každý projekt unikátní. Dodávky energetických celků jsou pak pro GGC Energy nejen záležitostí výroby, ale také logistického zajištění, montáže, instalace a zprovoznění včetně zkušebního a záručního provozu.

Snad trochu v zákrytu za mikroturbínami Capsto-

ne zůstala novinka z nabídky havířovské společnosti GASCONTROL, společnost s r. o. – systém ORC od Capstone. Jak jsme se již zmínili, jde o zařízení, které zapojeno za turbínou nebo jakoukoliv kogenerační jednotkou dokáže využít jinak bez užitku unikající teplo. Nejlepším příkladem fungování ostrovního systému s mikroturbínou Capstone je zařízení instalované přímo v sídle společnosti GGC Energy, tedy v areálu závodu na výrobu plastů, akciové společnosti GASCONTROL PLAST. Tato verze plně pokrývá energetické, tepelné, chladicí a další potřeby výrobní administrativního celku a je názorným příkladem fungování ostrovního systému kogenerace, s nímž se mohou zákazníci seznámit, a udělat si tak konkrétnější představu o možnostech praktického využití kogenerace v jejich specifických podmínkách.

Multipack čtyř mikroturbín C65

Když se zeptáte obou jednatelů GGC Energy, s. r. o. – Ing. Radima Vaško, za havířovský GASCONTROL, a Kay Scholze, za německý GREENENVIRONMENT – na to, jak prakticky funguje péče o zákazníka (ať již přijde z východu, či západu), odpoví vám přibližně stejně: Vezmeme-li v úvahu jedinečné know-how GREENENVIRONMENT PLC, provázanou spolupráci mezi všemi subjekty v rámci GGC Energy a GASCONTROL GROUP, a připočteme-li k tomu plné využití technického, výrobního, obchodního a marketingového zázemí GASCONTROL GROUP včetně bohatých zkušeností v oblasti energetiky a plynárenství, co více si z pohledu zákazníka vlastně přát.

Jiří Novotný ⇨

www.ggcenergy.cz

ORC zařízení k využití odpadního tepla

Ostravská novinka od KOMA Parking

V automatizovaném dopravním centru (ADC) v areálu Vysoké školy Báňské-TUO v Ostravě-Porubě vybudovala KOMA Industry s.r.o., divize KOMA – Parking novou budovu vycházející z produktové řady KOMA TOWER s unikátním způsobem zakládání automobilů k parkování pomocí vysoce sofistikovaného řídicího systému. Ve čtyřech podlažích je zde 37 parkovacích míst pro osobní vozidla.

Jedná se o zakládání automobilů k parkování v pravoúhlých pohybech ovládané vysoce so-

středně řízeným systémem umožňujícím koordinaci a souběh pohybů několika dílčích parkovacích činností v reálném čase. Hlavním cílem právě zprovoznění centra je sloužit nejen k parkování vozidel, ale také k výuce studentů fakulty elektroniky a informa-

tiky formou simulací algoritmů automatického řízení včetně jejich vizualizace. K tomu slouží laboratoř s trenažerovým pracovištěm pro praktickou výuku studentů, která je součástí centra. Automatizované dopravní centrum řeší tak v jenom objektu spojení teorie s praxí – výzkum a vývoj programového zabezpečení a reálné ověření systému automatizovaného, počítačem řízeného vícepodlažního parkovacího zařízení s přímým transferem výsledků výzkumu a vývoje do aplikační

KOMA Parking
Automatické Parkovací Systémy

oblasti. Na realizaci se od projektu po dokončení díla podíleli vedle KOMA Industry s.r.o., divize KOMA – Parking, která byla generálním dodavatelem stavební i technologické části, také společnosti CITY INVEST, ARPIK, s. r. o., VS INVEST, KOFING, a. s., AUTEL, a. s., spolu se subdodavatelskými firmami.

Akce byla zahájena v červnu 2011 a vzhle-

dem k tomu, že se jednalo o doposud ojedinělou technologii, kde se kromě koordinace dílčích manipulačních celků v rámci urychlení operačních časů řídí i souběh více parkovacích sekvencí, byla to mimořádná zkušenost i pro konstruktéry a techniky dodavatelské KOMA – Parking.

(nov)

Skupina PSA Peugeot Citroën dosáhla v 1. čtvrtletí roku 2012 evropského prvenství v oblasti snižování emisí CO₂

Skupina PSA Peugeot Citroën vykázala v 1. čtvrtletí roku 2012 oproti roku 2011 pokles emisí CO₂ o 2,1 g a obsadila tak ve 27členné Evropské unii první místo s průměrnými emisemi CO₂ ve výši 125,5 g / km.

Tento pokles o 2,1 g CO₂/km potvrzuje správnost environmentální strategie skupiny, která se opírá o 3 vzájemně se doplňující pilíře:

- Optimalizace spalovacích motorů (benzínových i dieslových) s vyšším využitím motorů HDi vybavených filtrem pevných částic (na konci roku 2012 již 5,7 milionů vozů) a vývojem nového tříválcového benzinového motoru s emisemi do 100 g/km, které jsou v roce 2012 určeny pro nový Peugeot 208.

- Rozvoj hybridních technologií: rozšíření mikrohybridního systému Stop&Start u celé modelové řady Peugeot i Citroën (na konci roku 2012 již 380 000 vozů) a zahájení prodeje hybridních dieslových modelů (Peu-

ot 3008 HYbrid4 a 508 RXH a Citroën DS5 HYbrid4, s emisemi 95–107 g/km).

- Uvedení elektromobilů na trh (zahájení prodeje vozů Peugeot iOn a Citroën C-ZERO v prosinci 2010).

Díky technologickým novinkám si skupina v roce 2011 udržela z hlediska ochrany životního prostředí místo na špičce – v roce 2011 byla evropským lídrem v segmentu vozů s emisemi do 111 g CO₂ / km, kde činil její podíl na trhu 21,1 %. Tento vývoj se s podílem na trhu ve výši 20,9 % potvrzuje i v 1. čtvrtletí 2012.

Skupina PSA Peugeot Citroën podporuje trvale udržitelnou mobilitu, a proto na snižování emisí CO₂ zaměřuje svou inovativní politiku a nabízí vozy šetrnější k životnímu prostředí, vhodné pro různé využití. Skupina snižování emisí CO₂ věnuje významnou část svého rozpočtu určeného pro výzkum a vývoj.

(tz)